

Mål och budget 2023–2025

Arbets- och företagsnämnden

2023

Innehållsförteckning

1	Ansvar och uppgifter	3
2	Kortfattad beskrivning av utgångsläge	4
3	Nämndens fokusområde och resultatindikatorer 2023–2025.....	5
3.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	5
3.2	Bästa utveckling för alla.....	7
3.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	10
3.4	Stark och balanserad tillväxt.....	11
4	Jämförelser med andra kommuner	13
5	Resursfördelning	14
5.1	Ramärendet	14
5.2	Nämndyttrande.....	14
6	Checkar och avgifter	18
7	Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2040	19
8	Motioner	20
9	Särskilda uppdrag.....	21
10	Agenda 2030	22

I Ansvar och uppgifter

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för arbetsmarknadsinsatser, ekonomiskt bistånd och den kommunala vuxenutbildningen, samt det samlade ansvaret för flyktingmottagandet inklusive ensamkommande barn och unga. Genom sin verksamhet bidrar nämnden till att nackabor når egen försörjning och att nackaföretag får god tillgång till efterfrågad kompetens. Nämndens ansvarområde omfattar också det kommunala aktivitetsansvaret, feriearbeten för ungdomar, budget- och skuldrådgivning samt kommunens dödsbohandläggning.

2 Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Nämndens utgångsläge bedöms vara fortsatt gott. En stabil ekonomi och en kostnadseffektiv myndighetsorganisation ger förutsättningar för fortsatt målgruppsanpassad utveckling av nämndens verksamheter.

Pågående arbete för att säkerställa att nämndens insatser är kostnadseffektiva utifrån målgruppernas behov fortsätter. Hur Arbetsförmedlingens pågående reformering kommer att påverka nämndens uppdrag är fortsatt oklart.

De senaste årens trend med minskade kostnader för ekonomiskt bistånd kan komma att brytas på grund av det osäkra ekonomiska läget.

Både antalet nyanlända inom etableringen och ensamkommande barn från Ukraina bedöms öka under året. Nämndens kostnader kopplat till det nya uppdraget att ordna boende för massflyktingar från Ukraina som anvisas till Nacka är svårprognostiserade.

De etableringskunder som på grund av kort utbildning inte bedöms kunna matchas mot arbete under tiden i etableringsprogrammet ges inom den kommunala vuxenutbildningen förutsättningar att ta en grundskoleexamen.

3 Nämndens fokusområde och resultatindikatorer 2023–2025

Arbets- och företagsnämndens verksamhet bidrar till att uppnå Nacka kommuns fyra övergripande mål. Nedan följer arbets- och företagsnämndens beslutade mål, verksamhet och prioriteringar för perioden 2023–2025.

- **Nacka kommuns övergripande mål** gäller för hela den kommunala verksamheten
- **Fokusområden** under respektive övergripande mål definierar de delar av nämndens ansvar som kommer att prioriteras under perioden
- **Arbete för att nå målet** konkretiseras genom verksamhetsmål för perioden
- **Indikatorer** visar på progression för att nå såväl verksamhetsmålen som nämndens bidrag till de övergripande målen.

3.1 Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Kolada, Agenda 2030, Mål 1)	41,4 %		35 %	35 %	30 %	28 %	KF
	Andel unga vuxna mellan 18–24 år med ekonomiskt bistånd (Kolada)			5 %	4 %	3 %	2 %	KF
	Antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, median (Kolada)	20		4	8	7	6	Nämnd
	Nettokostnad för arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv. (Kolada)	385		500	375	370	365	
	Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%) (Kolada, Agenda 2030, Mål 1)	3,8 % (2020)				3,7 %	3,6 %	3,5 %

Arbete för att nå målet

Nacka kommuns övergripande mål *Maximalt värde för skattepengarna* säkerställer att kommunen erbjuder hög kvalitet och effektiv service till alla Nackabor.

Nämndens fokusområde *Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning* syftar till att minska det ekonomiska utanförskapet, att skapa förutsättningar för fler jobb och snabb etablering genom att erbjuda kostnadseffektiva och behovsanpassade insatser till verksamhetens målgrupper. Verksamheten har som målsättning att ge god service, säkerställa goda resultat och systematiskt effektivisera leverans av stöd till verksamhetens samtliga målgrupper.

Fler jobb och snabb etablering genom minskat ekonomiskt utanförskap

Arbetet för att nå nämndens mål att minska andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd har givit goda resultat de senaste åren. Verksamheten stöttar kunderna genom tydliga krav, arbetsmarknadsinsatser och behovsanpassat stöd på vägen till egen försörjning. Med tätare granskningar, strukturerad uppföljning och samverkan kring varje kund minimeras risken för felaktiga utbetalningar och välfärdsfusk.

Arbetet för att nå nämndens mål att minska andelen unga vuxna med ekonomiskt bistånd bidrar till att öka andelen förvärvsarbetande i kommunen. Utifrån en strukturerad kartläggning stöttas varje ung vuxen på sin

väg till egen försörjning. I de fall den unga vuxna är aktuell inom flera verksamheter i kommunen sker en nära samverkan dessa för att säkerställa att helheten beaktas för att kunna stötta varje individ på bästa sätt. Med en aktiv uppföljning och justeringar av insats utifrån aktuella behov minimeras risken för behov av långvarigt ekonomiskt bistånd.

För att nå nämndens mål att minska andelen barn och unga 0–19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll kommer verksamheten bland annat arbeta än mer aktivt med barnfamiljer genom att fokusera arbetet med att stötta de vuxna i dessa hushåll för att de så snabbt som möjligt ska komma i egen försörjning.

Utifrån förutsättningar och behov stötts ungdomar och unga vuxna genom vägledning till studier och/eller arbete. Beviljade insatser omfattar bland annat studieförberedande praktik och andra arbetsmarknadsinsatser. De unga vuxna som inte fullgjort sina gymnasiestudier fortsätter få stöd med tät uppföljning av handläggare inom det kommunala aktivitetsansvaret.

Ett pilotprojekt med öppen förskola för språk och integration med undervisning i svenska genomförs med syftet att fler utrikes födda föräldrar ska komma närmare en etablering på arbetsmarknaden. Pilotprojektet kommer att genomföras på Fisksätra öppna förskola.

Hög kvalitet och effektiv service

Nämndens mål att minimera antalet dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom ekonomiskt bistånd kopplar tydligt till verksamhetens ambition kring god service och ett mästerligt kundbemötande till nämndens målgrupper. Tydlig information och individuell rådgivning vid nyansökningar ökar andelen kompletta nyansökningar varpå handläggningstiden minskar. Med ökad förståelse för riktlinjer, krav och förutsättningar minskar risken för ansökningar av individer som inte är berättigade till ekonomiskt bistånd.

Kostnadseffektivitet och systematiskt kvalitetsarbete

Nacka kommuns övergripande mål kring hög kvalitet och effektiv service genomsyrar nämndens hela verksamhet genom en stabil organisation, kostnadseffektiva insatser och flexibilitet för bästa möjliga nyttjande av resurser. En tydlig och gemensam struktur för samverkan i team runt kund har utvecklats utifrån olika individer skiftande behov och förutsättningar under sin tid i insats via nämndens verksamheter. Ett nytt gemensamt verksamhetssystem och utvecklade arbetssätt minskar risken för otydlighet och ökar likställigheten och rättssäkerheten i handläggningen. Ett modernare system ökar också förutsättningarna för uppföljning och effektivt statistikuthämtande.

För att ytterligare säkerställa hög kvalitet och effektiv service till verksamhetens målgrupper kommer den modell för systematisk kvalitetsuppföljning av nämndens kundval som beslutades under 2022 att utvecklas för att implementeras för samtliga delar i verksamheten under perioden.

Effektiv samverkan och hög kundnöjdhet

Arbetet för att nå kommunens mål om en effektiv samverkan och hög kundnöjdhet prioriteras av verksamheten under de kommande åren. Genom ett strukturerat arbetssätt för samverkan utifrån målgruppernas förutsättningar och behov säkerställs att varje individ får det stöd och de insatser hen är berättigad till. Samverkan sker tillsammans med andra verksamheter inom Nacka kommun, tillsammans med Arbetsförmedlingen och andra relevanta myndigheter. Ett led i att säkerställa hög kundnöjdhet är att beakta kunders upplevelse och behov i utvecklingen av verksamheten.

3.2 Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser	Andel kursdeltagare med godkänt betyg i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (Skolverket)	58 %	60 %	60 %	62 %	65 %	67 %	KF
	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, andel deltagare som börjat arbeta eller studera (Kolada)	46 %		65 %	66 %	67 %	68 %	Nämnd
	Andel arbetslösa ungdomar 16–24 år i förhållande till arbetskraften (Kolada)	5 %		8 %	6 %	5,5 %	5 %	
	Förvärsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, andel (%) (Kolada, Agenda 2030, Mål 10)	60,4 % (2020)			61 %	61,5 %	62 %	
	Långtidsarbetslöshet 25–64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef. (Kolada, Agenda 2030, Mål 8)	3,5 %			3 %	2,9 %	2,8 %	

Arbete för att nå målet

Nacka kommuns övergripande mål *Bästa utveckling för alla* syftar till att alla som bor och verkar i Nacka får bästa möjliga förutsättningar för sin utveckling och för att kunna förverkliga sina egna drömmar och idéer.

Nämndens fokusområde under perioden *Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser* syftar till att långtidsarbetslösheten och ungdomsarbetslösheten ska minska genom att nämndens kunder får god service och effektiva insatser på sin väg till egen försörjning. Verksamheten har som målsättning att insatserna ska resultera i att en stor andel av nämndens kunder efter avslutad insats har börjat arbeta eller studera och att nettokostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder minskar.

Fler jobb och snabb etablering genom ökad andel förvärsarbetande i Nacka

Arbetet för att nå nämndens mål att minska långtidsarbetslösheten är ett led i att öka andelen förvärsarbetande i Nacka genom effektiva insatser med goda resultat. En översyn av befintliga arbetsmarknadsinsatser och ett ständigt pågående utvecklingsarbete ligger till grund för att justera utbudet av bland annat förstegs- och förrehabiliterande insatser. Vidare ligger en systematiskt kvalitets- och verksamhetsuppföljning och omvärldsanalys till grund för att anpassa befintliga arbetsmarknadsinsatser för att minska risken för långtidsarbetslöshet även för kunder med komplex behovsbild.

Arbetet för att nå nämndens mål att öka andelen förvärsarbetande skyddsbehövande syftar till att snabbt och effektivt stötta målgruppen nyanlända på vägen till egen försörjning. Verksamheten tillhandahåller behovsanpassat stöd och individanpassade insatser i form av boende, arbetsmarknadsinsatser, kommunal vuxenutbildning och studie- och yrkesvägledning. Samverkan i team runt etableringskunder minskar risken för fördröjning av insatser.

Till följd av kommunens uppdrag att erbjuda etableringskunder som inte har en grundskoleexamen tillhandahåller kommunen en sammanhållen utbildning där grundskoleutbildning kombineras med svenska för invandrare, sfi. För målgruppen språksvaga i svenska språket visar insatsen språk- och arbetsintroduktion på goda resultat genom att kunder får arbetslivserfarenhet utifrån både språkstudier och praktik på en relevant

arbetsplats.

Unga vuxna mot arbete och/eller studier

Arbetet för att nå nämndens mål att minska ungdomsarbetslösheten syftar till att i tidigt skede stötta ungdomar i utanförskap med förutsättningar att börja studera eller arbeta. Unga Nackabor i åldern 16–24 år har rätt till individanpassat och behovsanpassat stöd på sin väg till egen försörjning. Att relevant insats beviljas utifrån individuell kartläggning, framtidsplan, förutsättningar och behov minskar risken för långvarigt utanförskap och ekonomisk utsatthet.

En stor andel av de ungdomar som inte fullföljt sin gymnasieutbildning får studievägledning utifrån sin vilja att studera och ta sin gymnasieexamen. Ungdomar som inte återgår till gymnasieskolan kan erbjudas studieförberedande praktik eller fortsatta studier via Nackas kommunala vuxenutbildning. Unga med målet att komma in på arbetsmarknaden kan erbjudas kommunens samtliga arbetsmarknadsinsatser.

Bästa möjliga förutsättningar för hållbar egen försörjning

Arbetet för att nå nämndens mål att en hög andel av kunder som beviljats insats går vidare i arbete eller studier fokuserar på att erbjuda stöd för en snabb och effektiv etablering på arbetsmarknaden. Att säkerställa effektivitet och kvalitet i leverans av insatser till kunder minskar risken för långvariga insatser. Strukturerad uppföljning av såväl kundernas progression som kvaliteten på arbete och leverans från anordnare och leverantörer av arbetsmarknadsinsatser är därför av yttersta vikt. Arbetet utgår från en struktur med individuella framtidsplaner vilken genomsyrar kartläggning, genomförande, uppföljning och slutrapportering av hållbara resultat för varje insats och varje kund. Ett systematiskt arbetssätt ska omfatta samtliga kunder som beviljats insats inriktad på studier, arbete, eget företagande eller någon form av tillfälligt boende.

Relevant utbud av kostnadseffektiva insatser

Arbetet för att nå nämndens mål att minska nettokostnaden för arbetsmarknadsåtgärder syftar till att säkerställa kostnadseffektivitet och god service till nackaborna. För att säkra ett relevant och kostnadseffektivt utbud av insatser behöver dessa justeras kontinuerligt utifrån skiftande förutsättningar och behov hos kunderna. Till följd av den ökade långtidsarbetslösheten för individer med ett allt större stödbehov genomförs under hösten 2022 en översyn av samtliga arbetsmarknadsinsatser utifrån kostnadseffektivitet och resultat. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2023. Nacka kommuns arbetsmarknadsinsatser ska vara flexibla utifrån både målgruppernas skiftande förutsättningar och behov men också utifrån arbetsmarknadens och i nackaföretagens behov av arbetskraft. Insatserna ska stödja och främja arbetsgivares förutsättningar att erbjuda arbete till personer på väg ut på arbetsmarknaden.

Insatserna finns inom följande områden:

- Effektivt stöd i insatser med fokus på studie- och yrkesrådgivning, praktik och arbetssökande
- Effektiva och individanpassade hälsofrämjande förstegsinsatser, arbetsprövning, arbetsträning
- Hög kvalitet och goda resultat genom individanpassad kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, sfi
- Goda förutsättningar för föräldraledigas etablering genom öppen förskola för språk och integration
- Ökad digital kompetens genom utbildning och praktiskt lärande
- Stöd till förverkligande av hållbara affärsidéer genom ökad kunskap om innovation och entreprenörskap

Individanpassat bemötande och strukturerat arbetssätt

Arbetet för att nå det övergripande målet att ha en hög andel nöjda kunder genomsyrar samtliga delar av nämndens verksamhet. Med hjälp av ett fortsatt fokus på kundbemötande och att lära och utvecklas även utifrån kundens perspektiv pågår en ständig förbättring av verksamhetens arbetssätt. Arbetet med att förtydliga och anpassa såväl skriftligt som visuellt material inför, under och efter kundmöten fortgår.

Nacka kommun tillhandahåller kvalitetssäkrat och rättssäkert mottagande och uppföljning av

ensamkommande barn och unga. Kvalitetsuppföljning genomförs av samtliga boendeformer för målgruppen och stöd ges till aktuella familjehem utifrån ensamkommande barn och ungdomars behov och förutsättningar.

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi)

Arbetet för att nå nämndens mål att öka andelen elever med godkänt betyg i svenska för invandrare, sfi fokuserar på att nyanlända nackabor snabbare kommer ut i en hållbar egen försörjning. Förstärkt kvalitetsuppföljning och fortsatt utveckling av verksamheten och utbudet i nära dialog med kommunens auktoriserade anordnare, näringsliv och elever syftar till att höja resultaten.

Elever som läser sfi erbjuds möjlighet att utöver sfi-kurser studera även orienteringskurser i exempelvis digital kompetens och studieteknik. Till denna målgrupp hör bland annat nackabor som av Arbetsförmedlingen bedöms omfattas av utbildningsplikt.

3.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Kommunen skapar möjligheter till etablering för alla via arbete och egen försörjning i samspel med andra aktörer i hela Nacka.	Andel kommundelar med bostäder för sociala ändamål (Egen mätning)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Nämnd
	Andel anvisade nyanlända i egen bostad efter etableringsperiodens slut (Egen mätning)	84 %	90 %	100 %	100 %	100 %	100 %	

Arbete för att nå målet

Nackas vision om öppenhet och mångfald tillsammans med kommunens grundläggande värdering kring förtroende och respekt för människors kunskap och egna förmåga och vilja att ta ansvar genomsyrar nämndens ansvar och verksamhetens arbete med såväl flyktingmottagande som bostadsförsörjning i olika tillfälliga lösningar.

Nämndens fokusområde *Kommunen skapar möjligheter till etablering för alla via arbete och egen försörjning i samspel med andra aktörer i hela Nacka syftar till snabb etablering via behovsanpassade boendeinsatser och individanpassat stöd på vägen till eget boende. Målet är att erbjuda bostäder i alla kommundelar i Nacka för verksamhetens kunder i behov av genomgångsbostäder under etableringsperioden, tillfälligt boende på sin väg till eget boende, samt personer som har uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet.*

Bostäder för sociala ändamål i alla kommundelar

Arbetet för att nå nämndens mål att erbjuda bostäder för sociala ändamål i alla kommundelar bidrar till etablering och integration i hela Nacka. Matchningen mellan nämndens målgrupper och tillgängliga bostäder utförs i mycket nära samarbete med fastighetsenheten (under kommunstyrelsen). Vid matchningen, och vid utveckling av bostadsbeståndet, säkerställs att de bostäder som kommunen tillhandahåller för sociala ändamål även fortsatt är spridda över hela kommunen. För att möjliggöra en fortsatt måluppfyllelse krävs att särskild hänsyn tas till fastställt mål vid framtida planering och utveckling av bostadsbeståndet.

Vägen till egen bostad

Nämndens högt satta mål att samtliga hushåll ska flytta till egen bostad efter etableringsperiodens slut är ambitiöst och utmanande. Insatserna "bointroduktion" och "bosökstöd för nyanlända" ger goda resultat och är viktiga verktyg för att stödja Nackas etableringskunder att hitta eget boende under etableringsperiodens två år. Genom insatserna minskar risken för att de nyanlända behöver insats i form av tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd efter de två åren i kommunens genomgångsbostad.

Tillfälligt boende inom ramen för ekonomiskt bistånd är en kortvarig insats där ett systematiskt stöd bidrar till att fler nackabor snabbt och effektivt ska hitta ett eget varaktigt boende. Kunder som är beviljade tillfälligt boende följs kontinuerligt upp av ett team runt kunden för att säkerställa progress på vägen till egen bostad. Att kunder erbjuds bosökstöd under tiden de bor i tillfälligt boende minskar risken för långvariga och kostsamma boendelösningar i tillfälligt boende.

Kommunens nya uppdrag att tillhandahålla boende för personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet från Ukraina som anvisas av Migrationsverket omfattar under 2022 knappt 200 individer. Boende erbjuds så länge de skyddsbehövande har uppehållstillstånd. Ansvaret omfattar i nuläget endast boende- samt skolplatser. I övrigt ansvarar Migrationsverket för målgruppen. Den rådande osäkerheten kring utvecklingen i Ukraina gör att verksamheten kontinuerligt ser över organisationen, förutsättningar och behoven som uppstår.

3.4 Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Fokusområde från:
Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetsökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.	Andel ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret som börjar, eller återgår till, studier efter avslutad åtgärd/vägledning (Egen statistik)			75 %	75 %	75 %	75 %	Nämnd
	Andel kursdeltagare med godkänt betyg i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå (Skolverket)	73 %	75 %	75 %	77 %	80 %	82 %	
	Andel kursdeltagare med godkänt betyg i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (Skolverket)	72 %	75 %	75 %	77 %	80 %	82 %	
	Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) (Kolada, Agenda 2030, Mål 8)	3,9 %			3,5 %	3,4 %	3,3 %	

Arbete för att nå målet

Nacka växer. Genom tillväxten bidrar Nacka till utvecklingen i Stockholmsregionen.

Nämndens fokusområde *Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetsökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens* syftar till att bidra till arbetet med övergripande kompetensfrågor i Nacka med fokus på studievägen till egen försörjning. Verksamheten skapar förutsättningar för arbetsökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens genom stöd och insatser till ungdomar för att fullfölja sina gymnasiestudier, en generös kommunal vuxenutbildning och insatser för unga vuxna på sin väg till egen försörjning.

Högre kompetens för etableringskunder med sammanhållen utbildning

Arbetet för att uppfylla nämndens ansvar att erbjuda sammanhållen utbildning till de etableringskunder som på grund av kort utbildning inte bedöms kunna matchas mot arbete under tiden i etableringsprogrammet genomförs på ett strukturerat sätt för att ge dessa kunder goda förutsättningar för att erhålla en grundskoleexamen under etableringsperioden och bidrar till snabbare etablering.

Effektivt stöd till ungdomar på väg till studier eller arbete

Nämndens mål att öka andelen ungdomar som börjar eller återgår till studier efter avslutad åtgärd/vägledning är utgångspunkten för stödet till ungdomar genom det kommunala aktivitetsansvaret. Ungdomar får där stöd i form av studie- och yrkesvägledning och vid behov lämplig arbetsmarknadsinsats för att motiveras till och få vägledning om vilka möjligheter och vägar som finns. Den studie som genomförts av det kommunala aktivitetsansvaret under 2022 visar att kommunens arbete är välfungerande, uppskattat av ungdomarna, och

erbjuder ett stort utbud av olika lösningar. Studien ger också underlag för utveckling när det gäller förebyggande insatser, utbudet och uppföljning av åtgärder, och ett utvecklingsarbete har startats.

Arbetet för att nå nämndens mål att följa upp och hålla nere andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar är också nära kopplat till åtgärderna inom det kommunala aktivitetsansvaret samt arbetsmarknadsinsatser för unga.

Introduktion till välfärdsyrken genom ferieverksamhet

Arbetet för att nå nämndens mål att erbjuda ungdomar i Nacka möjligheten att få ett feriearbete bidrar till att ungdomar får prova på att arbeta inom olika välfärdsyrken på kommunala arbetsplatser. En satsning på att öka andelen prioriterade ungdomar som erbjuds feriearbete gjordes under 2022. Denna satsning analyseras och utvecklas inför planering, rekrytering och genomförande av ferieverksamheten kommande år.

Kommunal vuxenutbildning

Från och med 2022 följs grundläggande och gymnasial vuxenutbildning upp i två separata indikatorer. Från och med 2022 redovisas indikatorerna inklusive avbrott för att synliggöra hur stor andel av de elever som påbörjar sina studier och även slutför dem med ett godkänt betyg. På grundläggande nivå har andelen elever som avslutat sina kurser med godkänt betyg ökat med två procentenheter från 73 procent till 75 procent. På gymnasial nivå är ökningen tre procentenheter från 72 procent till 75 procent. Förstärkt kvalitetsuppföljning och fortsatt verksamhets- och utbudsutveckling i nära dialog med kommunens auktoriserade anordnare, näringsliv och elever syftar till att höja resultaten.

I samverkan med flertalet kommuner i regionen har Nacka från och med hösten 2020 ett brett utbud som innehåller nationella yrkespaket, lokala yrkespaket och enstaka kurser. De nationella yrkespaketen är framtagna av Skolverket i samråd med branschen och de lokala yrkespaketen är framtagna av Nackas auktoriserade anordnare i de branscher där behov av personal finns. Inom ramen för det regionala samarbetet gällande gymnasial yrkesutbildning kan Nackas medborgare studera kombinationsutbildningar (gymnasiala utbildningar där språk- och yrkeskurser kombineras) via Stockholms stad och Värmdö kommun.

Det administrativa systemstödet i den kommunala vuxenutbildningen byts ut under hösten 2022. Syftet är att säkra effektiva och välfungerande lösningar för kunder, anordnare och kommun.

4 Jämförelser med andra kommuner

För att jämföra kvalitet och kostnadseffektivitet i arbets- och företagsnämndens verksamheter med motsvarande i jämförelsekommunerna har följande mått och utfall valts. Resultatet kommer att redovisas i nämndens årsbokslut.

- Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kronor per invånare
- Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medianvärde
- Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kronor per invånare
- Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, andel deltagare som börjat arbeta eller studera
- Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning, kronor per invånare
- Nettokostnad gymnasial vuxenutbildning, kronor per invånare
- Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel
- Nettokostnad svenska för invandrare, kronor per invånare
- Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel

5 Resursfördelning

5.1 Ramärendet

Kommunstyrelsen beslutade i ramärendet i juni att nämndernas förslag till förändrade budgetar, som lyftes i samband med ramärendet, istället ska behandlas under höstens budgetprocess.

Nämnderna ges i uppdrag att ta fram budgetförslag med utgångspunkt ifrån budget 2022, inklusive tekniska justeringar, med tillägg för förändringar av volymer utifrån uppdaterad befolkningsprognos och eventuella nya övriga förutsättningar.

5.2 Nämndyttrande

Budgetramen för 2022 är baserad på en prognos om större volymer av kunder än vad som faktiskt har efterfrågats och nämnden kommer därför att redovisa ett överskott i förhållande till budget under innevarande år. Överskottet beror till största delen på en lägre efterfrågan från nämndens målgrupper. En del av överskottet beror på en högre kostnadseffektivitet som åstadkommit genom uthålligt utvecklingsarbete och kontinuerlig anpassning av verksamhet och organisation.

I nettobudgetramen för 2023 föreslås en sänkning på 23,0 miljoner kronor för att anpassa budgeten till prognostiserad efterfrågan. Nedan följer en lägesbedömning inom respektive verksamhetsområde:

Kommunal vuxenutbildning

I budgetramen för 2023 har kostnaderna för gymnasial vuxenutbildning samt svenska för invandrare justerats ned utefter prognostiserade volymer. Den fortsatta nationella satsningen på yrkesvux fortsätter. Det gällande beslutet om medfinansiering av yrkesvux för 2023 är att kommunen ska bekosta 30 procent av platserna samtidigt som statsbidrag för kombinationsutbildningar med stödjande insatser och lärlingsvux inte har något medfinansieringskrav alls. För grundläggande vuxenutbildning prognostiseras ett överskott 2022, men budgetramen behålls oförändrad 2023 då förhoppningen är att fler sfi-elever ska kunna kombinera sina studier med kurser på grundläggande nivå.

Intäkterna i form av interkommunal ersättning från andra kommuner vars medborgare får vuxenutbildning i Nacka väntas minska på sikt på grund av att andra kommuner tillgodoser sina medborgares behov av utbildning inom sitt eget utbud. Kundvalet och bredden av anordnare ger dock stor flexibilitet i relation till efterfrågeändringar.

I detta budgetärende föreslås även att ersättningsmodellen för vuxenutbildningen ändras för att anordnare ska erhålla full ersättning för elevernas utbildning oavsett betyg. Förändringen bedöms rymmas inom föreslagen budgetram.

Arbetsmarknadsinsatser

Budgeten för arbetsmarknadsverksamheten består av två delar: insatser via check, så kallad jobbpeng, och insatser via avtal. Kostnaden för insatser via check bedöms inte öka under kommande år då trenden med ett minskat antal kunder inom ekonomiskt bistånd förväntas fortsätta, vilket i sin tur påverkar behovet av arbetsmarknadsinsatser.

Personer som står långt från arbetsmarknaden förutspås dock bli kvar längre i utanförskap än tidigare och svårigheterna med att hitta lämpliga arbetsplatser till denna målgrupp förväntas kvarstå. Då denna målgrupp har behov av olika typer av förrehabiliterande insatser bedöms dessa ligga kvar på samma nivå. Sammantaget innebär detta att en sänkt budgetram föreslås för verksamheten arbetsmarknadsinsatser.

Ekonomiskt bistånd

Genom uthålligt utvecklingsarbete, tydlig ledning och en stabil arbetsgrupp samt kontinuitet i handlägningsprocessen har en minskning av behovet bidragit till att kostnaderna för ekonomiskt bistånd

minskat sedan slutet av 2019. Detta har inneburit att verksamheten för närvarande genererar ett stort överskott i relation till budget. Förutsättningarna för måluppfyllelse 2023 beror dels på hur mycket och länge Nackaborna påverkas av lågkonjunkturen, dels på hur eventuellt förändrade insatser hos Arbetsförmedlingen påverkar målgruppen men också på att verksamhetens möjligheter till en adekvat bemanning för fortsatt effektiv handläggning upprätthålls. Sammantaget innebär detta att en sänkt budgetram föreslås för verksamheten ekonomiskt bistånd.

Ensamkommande barn och unga

Antalet ensamkommande barn och unga minskar successivt vilket innebär såväl minskade intäkter som kostnader. Minskningen beror dels på att många ungdomar fyller 21 år, klarat av gymnasiet och att kommunens insats då avslutas, dels på ett relativt lågt antal nya anvisade barn. På grund av pågående krig i Ukraina har verksamheten dock under 2022 haft ett större inflöde av nya ensamkommande barn utifrån massflyktsdirektivet. Sammantaget innebär detta att en oförändrad nettoram föreslås för verksamheten ensamkommande barn och unga.

Flyktingmottagande

Preliminära besked pekar mot ett flyktingmottagande 2023 som är något högre än föregående år vilket medför en justering av såväl intäkter som kostnader. Eventuellt tillkommande kostnader utifrån det kommunala ansvaret att tillhandahålla bostäder för personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet från Ukraina kan komma att påverka verksamhetens utfall, men detta är svårprognostiserat. Den sammantagna bedömningen blir ändå att en oförändrad nettoram föreslås för verksamheten flyktingmottagande då de kostnader som uppstår ska täckas av de intäkter verksamheten erhåller.

Myndighets- och huvudmannaeenheter

Effektivisering som har lett till en minskad organisation och lägre personalkostnader har pågått i nämndens verksamheter under flera år. Trots en mycket återhållsam bemanning har verksamheterna fortsatt att utvecklas positivt avseende effektiv och rättssäker handläggning vilket inte minst visar sig i utfallet för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. En fortsatt stabilitet i bemanning är dock en förutsättning för fortsatt effektiv och rättssäker handläggning samt positiv måluppfyllelse.

Budgetramen för myndighet och huvudmannaskap behöver därför behållas för 2023.

Med anledning av ovan föreslås en sänkning av den totala nettobudgetramen för nämnden med 23,0 miljoner kronor. Följande justeringar är gjorda i förhållande till ramärendet:

- oförändrad nettoram för grundläggande vuxenutbildning
- minskad nettoram för gymnasial vuxenutbildning med 10,0 miljoner kronor
- minskad nettoram för sfi med 3,0 miljoner kronor
- minskad nettoram för arbetsmarknadsinsatser check med 1,0 miljoner kronor
- minskad nettoram för arbetsmarknadsinsatser övrigt med 4,0 miljoner kronor
- minskad nettoram för ekonomiskt bistånd med 7,0 miljoner kronor
- intäkter samt kostnader för ensamkommande barn är justerade med hänsyn till lägre volymer, nettoramerna är noll.
- intäkter samt kostnader för flyktingmottagande är justerade med hänsyn till högre volymer, nettoramerna är noll.
- oförändrad nettoram för myndighets- och huvudmannaeenheter

Nämndens resursfördelning, netto redovisning (mkr)

Verksamhet (mkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022 T2	Förändring/satsning						Budget 2023			Skillnad 2022 och 2023	budgetram 2023		
						Nämndyttrande									mkr	%
				Ramärende intäkt	Ramärende kostnad	Volym intäkter	Volym kostnader	Satsning intäkter	Satsning kostnader	Intäkter	Kostnader	Netto				
Grundläggande vuxenutbildning, check	-9,1	-10,0	-8,0	1,5	-11,5					1,5	-11,5	-10,0	0,0	0,0		
Gymnasial vuxenutbildning, check	-10,7	-24,0	-15,0	35,0	-59,0		10,0			35,0	-50,0	-15,0	10,0	-41,7		
Svenska för invandrare, check	-14,1	-17,4	-12,4	1,0	-18,4		3,0			1,0	-15,4	-14,4	3,0	-17,2		
Arbetsmarknadsinsatser, check	-10,1	-13,0	-11,5	0,0	-13,0		1,0			0,0	-12,0	-12,0	1,0	-7,7		
Arbetsmarknadsinsatser, övrigt	-15,2	-18,5	-11,5	2,5	-21,0		4,0			2,5	-17,0	-14,5	4,0	-21,6		
Ekonomiskt bistånd	-67,1	-70,0	-60,0	3,0	-73,0	-1,0	8,0			2,0	-65,0	-63,0	7,0	-10,0		
Ensamkommande barn	1,4	0,0	0,0	15,0	-15,0	-5,0	5,0			10,0	-10,0	0,0	0,0	0,0		
Flyktingmottagande	6,0	2,0	2,0	27,5	-25,5	2,5	-4,5			30,0	-30,0	0,0	-2,0	-100,0		
Nämnd och nämndstöd	-1,5	-1,8	-1,8	0,0	-1,8					0,0	-1,8	-1,8	0,0	0,0		
Myndighets- och huvudmannaheter	-46,4	-55,2	-55,2	2,5	-57,7					2,5	-57,7	-55,2	0,0	0,0		
Summa	-166,7	-207,9	-167,4	88,0	-295,9	-3,5	26,5			84,5	-269,4	-184,9	23,0	-11,1		

Nämndens resursfördelning, volymredovisning

(Antal) Verksamhet	Volym-enhet	Ram- ärend	Nämnd- yttrande (Förändr)	Central- justering	Budget 2023	Kommentar
Grundläggande vuxenutbildning, check	Antal elever	800			800	Antal elever är inte den enda kostnadsdrivande faktorn för vuxenutbildningen utan vilka kurser samt hur många kurser eleverna läser påverkar kostnaderna i hög grad.
Gymnasial vuxenutbildning, check	Antal elever	3 600	-400		3 200	Antal elever är inte den enda kostnadsdrivande faktorn för vuxenutbildningen utan vilka kurser samt hur många kurser eleverna läser påverkar kostnaderna i hög grad.
Svenska för invandrare, check	Antal elever	1 400	-200		1 200	Antal elever är inte den enda kostnadsdrivande faktorn för vuxenutbildningen utan vilka kurser samt hur många kurser eleverna läser påverkar kostnaderna i hög grad.
Arbetsmarknadsinsatser, check	Månadsch eckar (kunder)	1 302	-252		1 050	
Ekonomiskt bistånd	Hushåll	1 000	-200		800	Även storlek/sammansättning på hushållen påverkar kostnaderna, inte bara antalet hushåll.
Ensamkommande barn	antal personer genomsnit t	45	-25		20	
Flyktigmottagande	personer inom etablering	260	20		280	Ökat anvisningstal med 24 flyktingar 2023

6 Checkar och avgifter

Anordnare har signalerat att ersättningen för kurserna inom studieväg I i svenska för invandrare är alltför låg för att kunna bedriva verksamhet och erbjuder därför inte dessa kurser. Utifrån en jämförelse som gjorts mellan kommunerna i Stockholms län kan konstateras att Nackas ersättning relativt andra kommuner är låg. Arbets- och företagsnämnden föreslår därför att checknivåerna för kurserna på studieväg I justeras för att Nacka ska vara en attraktiv kommun att verka i som anordnare och därmed ha ett utbud som matchar elevernas efterfrågan. Justeringen bedöms rymmas inom föreslagen budgetram för 2023.

7 Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2040

Nämndens verksamhet påverkas i stor utsträckning av konjunkturen. Pågående reformering av Arbetsförmedlingen och vilka insatser som erbjuds har stor betydelse för nämndens målgrupper och deras möjligheter att etableras på arbetsmarknaden. En väl fungerande samverkan är därför av yttersta vikt framåt.

Antalet asylsökande, Sveriges flyktingkvot och kommunens årliga anvisningstal samt pågående krig i Ukraina påverkar antalet skyddsbehövande som bosätter sig i kommunen. Den nationella migrationspolitiken får konsekvenser för hur många som får uppehållstillstånd i Sverige och därmed mottagandet i kommunen.

Ett ökat behov av kompetens kan leda till kortare tid i utanförskap för nämndens målgrupper. Lågkonjunktur och läget på bostadsmarknaden kan dock försvåra för nämndens målgrupper att etablera sig på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden. Livslångt lärande genom till exempel vuxenutbildning är en faktor som kan bidra till kontinuerligt hög ekonomisk tillväxt. Fortsatt utvecklad samverkan kring arbetsmarknadsinsatser för snabbare väg till egen försörjning för nämndens målgrupper behövs.

8 Motioner

Inga motioner har remitterats till arbets- och företagsnämnden för beredning i föreliggande ärende.

9 Särskilda uppdrag

Förstärkning av arbetet med beredskap och krishantering

Nämndens arbete med beredskap och krishantering behöver förstärkas genom:

- Tillsättande av en kvalitets- och säkerhetssamordnare med fokus på kvalitetssäkring av nämndens processer/verksamheter.
- Revidering av arbets- och företagsnämndens krisplan.
- Översyn/säkerställande av processer för utbetalningar under kris i form av cyberattacker, digitala störningar, krig och krigsfara.

Ytterligare bidrag för att motverka välfärdsfusk

Nämndens arbete för att motverka så kallat välfärdsfusk kan förstärkas/har förstärkts genom att:

- En ny funktion/roll tillsatts av en granskande socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd för tydligare fokus och granskning av underlag som inkommit i samband med slumpmässig granskning av ansökningar.
- Upphandling av förtroendeläkare för medicinsk konsultation och granskning av läkarintyg vid ansökan om ekonomiskt bistånd genomförs.
- En kvalitets- och säkerhetssamordnare med fokus på kvalitetsgranskning och ärendenära granskning av utredningar, beslutsunderlag med mera tillsätts.

10 Agenda 2030

Mål- och budget: Agenda 2030 är FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling. Målen antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015, däribland Sverige. Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet.

Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest.

Den verksamhet som bedrivs utifrån arbets- och företagsnämndens uppdrag syftar bland annat till att nämndens kunder ska få stöd på sin väg till långsiktigt hållbar egen försörjning och eget boende. På så sätt genomsyrar hållbarhetsarbetet hela arbets- och företagsnämndens verksamhet.

Arbets- och företagsnämnden bidrar med effektivt stöd att hjälpa individer som lever i ekonomisk utsatthet att bli självförsörjande. Ur ett barnrättsperspektiv är arbetet att identifiera barn som lever i familjer i behov av försörjningsstöd, och att stötta deras föräldrar så att de blir självförsörjande så fort som möjligt extra viktigt. Nämndens verksamheter erbjuder individer insatser på sin väg till egen försörjning. Ett bredd utbud av insatser är anpassat utifrån kundernas behov och innefattar boendeinsatser, kommunal studievägledning, vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser. För ungdomar, unga vuxna och nyanlända som inte fullföljt grundläggande utbildning erbjuds stöd i form av studievägledning, studieförberedande insatser och kommunal vuxenutbildning.

I tabellen nedan lyfter arbets- och företagsnämnden de delar som anses relevanta utifrån de nyckeltal inom ramverket Agenda 2030 som tydligt visar på progression inom respektive mål i Agenda 2030.

Prioriterat globalt mål enligt Agenda 2030	Planerade aktiviteter (korta exempel)	Hur bidrar detta till det globala målet?	Koppling till övergripande mål enligt Nackas styrmodell
Mål 1. Ingen fattigdom	Individuellt stöd med tydlig information och tydliga krav och arbetsmarknadsinsatser på vägen till egen försörjning. Samverkan i team med strukturerad kartläggning, aktiv uppföljning och flexibilitet i insatser.	Effektivt stöd att hjälpa kommuninnevånare som lever i ekonomisk utsatthet att bli självförsörjande. Indikator: Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd. Att identifiera barn som lever i fattigdom och satsa resurser på att deras föräldrar blir självförsörjande så fort som möjligt. Indikator: Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll.	Maximalt värde för skattepengarna.
Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Eventuell justering av utbudet av arbetsmarknadsinsatser. Tätare uppföljning av befintliga insatser och omvärldsanalys. Kontinuerlig utveckling av myndighetssamverkan med Arbetsförmedlingen och andra myndigheter.	Stödja utvecklingen av arbetstillfällen för de som står långt från arbetsmarknaden. Indikator: Långtidsarbetslöshet 25–64 år, årsmedelvärde andel i procent av befolkningen.	Bästa utveckling för alla
Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Individanpassat och behovsanpassat stöd till unga vuxna. Relevant insats beviljas utifrån individuell kartläggning, framtidsplan, förutsättningar och behov.	Kommunal studievägledning, vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser som bidrar till att människor hittar arbete. Indikator: Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel i procent.	Stark och balanserad tillväxt.
Mål 10, Minskad ojämlikhet	Verksamheten tillhandahåller stöd och insatser i form av boende, arbetsmarknadsinsatser, kommunal	Motverka ojämlikhet mellan olika individer och grupper av både barn och vuxna.	Bästa utveckling för alla.

	<p>vuxenutbildning, studievägledning och yrkeslivsvägledning.</p> <p>Samverkan i team runt etableringskunder minskar risken för fördröjning av insatser och ökar därmed sannolikheten att de kommer in på arbetsmarknaden.</p>	<p>Indikator: Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, andel i procent.</p>	
Mål 10 Minskad ojämlikhet	<p>Ungdomar ges stöd i syfte att återuppta studier för att erhålla en gymnasieexamen.</p> <p>Studievägledning insatser i form av studieförberedande praktik eller arbetsmarknadsinsatser.</p> <p>Arbetet med ökad samverkan mellan Nacka kommun och skolorna i förebyggande syfte fortsätter.</p> <p>Utveckling av arbetssätt, individuell uppföljning och datainsamling.</p>	<p>Fullföljande av grundläggande utbildning.</p> <p>Indikator: Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel i procent.</p>	Stark och balanserad tillväxt.